

תפ"ח 25458/03/21 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 25458-03-21 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני
כבוד השופט, סגן הנשיאה עמי קובו - אב"ד
כבוד השופט מיכאל קרשן
כבוד השופטת מרב גרינברג
בעניין: המאשימה
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז מרכז
ע"י עו"ד קרן לוי
נגד
הנאשם
פלוני
ע"י עו"ד ענבל רביב

נוסח זה של גזר הדין מותר בפרסום

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בביצוע ריבוי מעשים מגונים בשתי אחיות, בנות משפחתו. במסגרת האישום הראשון **בריבוי עבירות מין במשפחה (מעשה מגונה בקטין)**, לפי סעיף 351(ג)(2) + סעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 345(ב)(1) + 345(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), ובאישום השני **בריבוי עבירות מין במשפחה (מעשה מגונה בקטין)**, לפי סעיף 351(ג)(1) + סעיף 348(א) בנסיבות סעיף 345(א)(3) לחוק.
2. על פי המתואר בחלק הכללי לעובדות כתב האישום וכמפורט בהכרעת הדין, הנאשם הוא דודן, נשוי לאחות אימן של א', ילידת 1987 (להלן: "א" או "המתלוננת א") ושל ב', ילידת 1996 (להלן: "ב" או "המתלוננת ב"). בתקופות הרלוונטיות לכתב האישום התגורר עם אשתו וילדיו, ונהג להשגיח על ילדיו ועל המתלוננות בביתו כאשר שבו מהמסגרות הלימודיות ובחופשות.

על פי עובדות האישום הראשון, במהלך השנים 1998-1999 או בסמוך למועדים אלו, כאשר הייתה א' כבת 10 עד 11 שנים, נהג הנאשם להשגיח עליה בזמן שהשגיח על ילדיו. במהלך תקופה זו, בהזדמנויות רבות, בעת שא'

שיחקה או צפתה בטלוויזיה עם ילדי הנאשם, קרא לה הנאשם על ידי סימון באצבעו לבוא איתו, והוביל אותה לחדר השינה שלו ושל אשתו. שם פשט הנאשם את בגדיו, עמד מולה עירום, הורה לה לפשוט את בגדיה, וזו עשתה כדבריו ונותרה רק עם תחתוניה. הנאשם נגע בחזה, נגע עם איבר מינו בחזה, הסיט את תחתוניה ושפשף את איבר מינו בישבנה עד שהגיע לסיפוק מיני. בחלק מהמקרים מרח את נוזל הזרע על חזה של א', הובילה לשירותים הסמוכים, שם מרח את נוזל הזרע על ישבנה. כשסיים את מעשיו הורה לה לשוב ולשהות עם ילדיו.

במהלך המעשים המתוארים, איים הנאשם על א', במהלך ביצוע מעשיו, בכך שעשה באצבעו תנועה של "אוי ואבוי" ובאומרו לה "לא לספר לאבא ואמא ולאף אחד מה שקורה פה" או מילים דומות לכך. עוד איים הנאשם במהלך ביצוע המעשים המתוארים לעיל באומרו "את תמותי עם זה ולא תגלי לאף אחד זה הסוד שלנו" ו-"את תלכי עם זה עד למוות". בעקבות האיומים האמורים חששה א' מפני הנאשם ולא התנגדה למעשיו.

במהלך התקופה הרלוונטית לאישום זה, במספר הזדמנויות, כאשר החזיר הנאשם את א' לביתה במכוניתו לבקשת הוריה, הורה לה לשבת במושב הקדמי, וליטף את ירכה במהלך הנסיעה. **בגין מעשיו אלו הורשע הנאשם בריבוי עבירות מין במשפחה (מעשה מגונה בקטין) לפי סעיף 351(ג)(2) + סעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 345(ב)(1) + 345(א)(1) לחוק.**

על פי עובדות האישום השני, במהלך השנים 2000-2002 או בסמוך למועדים אלו, כאשר הייתה ב' כבת 4 עד 6 שנים, השגיח עליה הנאשם בזמן שהשגיח על ילדיו. במהלך תקופה זו, ביצע הנאשם בב' מעשים מגונים בביתו. הנאשם נכנס לחדר הילדים, בעת שא' שיחקה עם ילדיו, לקח את ידה והוביל אותה לחדר השינה. שם, השכיב אותה הנאשם על המיטה על צידה, ונשכב לידה, בחלק מהמקרים כיסה אותה בשמיכה. הנאשם ליטף את כל גופה, את חזה, ואת איבר מינה של ב' באצבעותיו. כל זאת מתחת לבגדיה, נישק אותה בשפתיה והתנשף בתוך אוזנה. הנאשם לקח את כף ידה של ב', הניחה על איבר מינו מתחת לבגדיו, עטף את כף ידה בכף ידו והניע את כף ידו כשאיבר מינו בתוך ידה. בנוסף, נגע הנאשם עם איבר מינו החשוף באיבר מינה של ב' ובבטנה. לאחר ביצוע המעשים האמורים לעיל החזיר אותה הנאשם לחדר הילדים. **בגין מעשיו אלו הורשע הנאשם בריבוי עבירות מין במשפחה (מעשה מגונה בקטין) לפי סעיף 351(ג)(1) + סעיף 348(א) בנסיבות סעיף 345(א)(3) לחוק.**

3. הנאשם הכחיש באופן גורף את המיוחס לו, והורשע כאמור לאחר ניהול הוכחות ושמיעת עדויות המתלוננות ובני משפחה נוספים. בקצירת האומר נוסף, כי מצאנו ליתן אמון מלא בעדויות המתלוננות ולאמץ את גרסתן המחזקת אחת את רעותה ונתמכת בעדויות בני משפחה נוספים. עוד דחינו את גרסת הנאשם אותה מצאנו רצופת סתירות ובלתי אמינה. באשר לתדירות המעשים, התקשו המתלוננות בעדותן, בעיקר בשל חלוף הזמן וגילן הצעיר במועד ביצוע העבירות, להעריך באופן מדויק את כמות המעשים המיניים ותכיפותם. לפיכך מצאנו לקבוע בעניין א', כי הנאשם ביצע בה את המעשים המיניים שיוחסו לו במהלך כשנה ובריבוי הזדמנויות, ואשר לב' כי ביצע בה מעשים מיניים בעת שהייתה בגילאי 4-6 שנים, בריבוי הזדמנויות ולכל הפחות ב-8 מקרים שונים.

תסקיר נפגעות העבירה

4. התסקיר, המתייחס לשתי המתלוננות, מעלה תמונת נזק חמורה וקשה.

[הושמט].

עדות ההגנה לעונש

5. מטעם הנאשם העידו בנותיו, [הושמט]. שתיהן סיפרו כי אביהן הוא אדם נורמטיבי, שקט ופשוט ותיארו את הטלטלה שעוברת המשפחה מאז חשיפת הפרשה. לדבריהן, נוצרו בתוך המשפחה מתחים וסכסוכים שפירקו את המשפחה, מצבה הנפשי של אימן התדרדר ואביהן חלה. עוד סיפרו כי הן נאלצו לשלם מחירים קשים כדי לסייע בפיקוח על האב ונוצרו מריבות גם בתוך המשפחה הגרעינית שפגעו בבריאותן.

טיעוני הצדדים

6. ב"כ המאשימה, עו"ד קרן לוי, עמדה בהרחבה בטיעוניה בכתב ובע"פ, על חומרת מעשי הנאשם, הפגיעה הקשה במתלוננות ועתרה לגזור על הנאשם עונש מאסר ממושך. לטענתה, מעשי הנאשם פגעו פגיעה משמעותית בשלומן הפיזי והנפשי של המתלוננות, זכותן לאוטונומיה על גופן ואמונן בתא המשפחתי. עוד הפנתה לנסיבות ביצוע העבירות: תדירות המעשים, חומרתם, פערי הגילים בין הנאשם לקטינות, וגילן הצעיר של המתלוננות בעת קרות האירועים. עוד ביקשה ליתן משקל לכך שהנאשם ניצל את הקרבה המשפחתית והאמון שנתנו בו המתלוננות, התקופה הממושכת בה בוצעו המעשים כלפי שתי מתלוננות, התכנון שקדם להם, ופגיעתם במרקם המשפחתי, לרבות ביחסי המתלוננות עם אמן.

באשר לקביעת מתחמי הענישה, עתרה לקביעת מתחם ענישה לכל אישום בנפרד, הנע בין 7-10 שנות מאסר בפועל, ולמתחם כולל הנע בין 13-16 שנות מאסר בפועל וביקשה למקם את העונש במרכזו. לטענתה, הנאשם ניהל הוכחות, לא הביע חרטה על מעשיו, ממשיך להכחיש את מעשיו, לא חסך את עדויות המתלוננות ופרט לעברו הנקי לא ניתן לזקוף לטובתו נתונים נוספים לקולא. עוד סבורה כי אין מקום להתחשב לקולא בחלוף הזמן ממועד ביצוע המעשים, המתלוננות התקשו לחשוף את המעשים בשל חששן לפגוע במשפחה, משפחתן לא תמכה בהן וגם כיום מפנה להן עורף.

עוד עתרה לענישה הנלווית הכוללת מאסר על תנאי ופיצוי בסך 100,000 ₪ לכל אחת מהמתלוננות.

7. ב"כ הנאשם, עו"ד ענבל רביב, עמדה בטיעוניה על נתוניו הטובים של הנאשם שניהל כל חייו אורח חיים נורמטיבי ועברו נקי. הנאשם, כיום בן 63, נתון תקופה ממושכת בתנאים מגבילים, בתקופה זו לא עבד, הצורך לסייע לו ולפקח עליו דרדר את מצבה הכלכלי של משפחתו ויצר מורכבות ומתח במשפחתו. עוד

נטען, כי מצבו הבריאותי של הנאשם אינו טוב, הוא סובל מסכרת, ובמהלך המשפט עבר אירוע מוחי. ב"כ הנאשם עתרה להסתפק בעונש מתון הנע בין עבודות שירות למאסר קצר, כשלטענתה עתירת המאשימה מחמירה ואינה מידתית. עוד ביקשה להתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם בקביעת גובה הפיצוי שיושת עליו.

הנאשם בדברו האחרון שב וטען כי אינו יודע כיצד כל האשמה הזו נפלה עליו.

דין והכרעה

8. הנאשם הורשע בשני אישומים שונים. עתירת המאשימה לסיווג מעשיו השונים לאירועים נפרדים, קביעת מתחם נפרד לכל אישום וקביעת עונש כולל מקובלת עליו ומתיישבת היטב עם מדיניות הפסיקה (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' **מדינת ישראל**, 29.10.2014; ע"פ 5617/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** פ' 27 לפסק דינו של כב' השופט אלרון). הנאשם פגע במתלוננות שונות, בתקופות זמן שונות. כל אחת מהמתלוננות לא ידעה בזמן אמת על מעשיו באחרת. הגם שפעל בדפוס פעולה דומה, קיימים הבדלים בין מעשיו (ע"פ 1228/17 **מדינת ישראל נ' שנהר**, פסקה 22, 3.10.2017; ע"פ 512/13 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקאות 21-22 (4.12.2013)).

9. כתב האישום מתאר מסכת שיטתית של מעשים מגונים שביצע הנאשם, בהפרש שנים, בשתיים מאחייו הקטינות, בביתו שלו, תוך ניצול נגישותן, תמימותן ואופיין המופנם. מעשיו פגעו בשורה ארוכה של ערכים מוגנים, בהם כבודן ופרטיותן של המתלוננות, זכותן לאוטונומיה על גופן, שלמות משפחתן, ביטחונן בתא המשפחתי ובמבוגרים האמונים על שלומן. הנאשם ניצל באופן בוטה את שהותן לצדו, אמון של המתלוננות, ואת האמון שרחשו לו כל בני משפחתו לרבות הורי המתלוננות.

בית משפט העליון עמד פעמים רבות על החומרה הגלומה בביצוע עבירות מין בקטינים, על אחת כמה וכמה בני משפחה, תוך ניצול יחסי האמון והקרבה בין הפוגע לנפגע, "**חומרה יתרה נודעת לעבירות מין המבוצעות בקטינים, המתאפיינות בניצול פערי הכוחות האינהרנטיים בין קטין לבגיר ובניצול תמימותו הטבעית של הקטין לסיפוק יצריו של הפוגע. אף הנזקים הנגרמים מעבירות אלו נוטים להיות חמורים יותר, משום שהן פוגעות בנפשו של הקטין בשלב בו טרם התגבשה אישיותו באופן סופי, ומותירות בו צלקות עמוקות**" (ע"פ 6882/14 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 17 (11.11.2015)). כן נקבע, כי במקרים אלה יש לתת את הבכורה לשיקולי גמול והרתעה על פני נסיבותיו האישיות של הפוגע (ראו, למשל, ע"פ 8153/19 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 45 (20.10.2020); ע"פ 8687/21 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 12 (29.8.2021)), וכי על הענישה "**לבטא סלידה עמוקה והוקעה חברתית, לזעוק את זעקת הקורבנות, לייצר תיקון מוסרי - ובעיקר לבודד ולהרתיע עבריינים פוטנציאליים, בפרט אלה הפוגעים בקטינים בתוך המשפחה**" (ע"פ 5617/19 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פסקה 26 (26.8.2021)).

10. עוד נזכר בהקשר זה את הוראת סעיף 355 לחוק המורה על הטלת עונש מזערי בעבירות מין בהן הורשע הנאשם ש"**לא יפחת עונשו מרבע העונש המרבי שנקבע לאותה עבירה, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונשו**". בענייננו, העונש המזערי הוא מאסר בן שלוש שנים ו-9 חודשים בגין פגיעה אחת במתלוננת א', ושנתיים וחצי מאסר בגין פגיעה אחת במתלוננת ב'.

11. נסיבות מעשיו של הנאשם קשות ולהן פנים רבים של חומרה:

ריבוי מתלוננות, קרבה משפחתית וגילן הצעיר - הנאשם פגע מינית בשתי אחייניותיו בשתי תקופות זמן, תחילה בא' בשנים 1998-1999, ובהמשך בב', שהייתה באותה עת ילדה רכה בשנים, בגילאי 4-6, בשנים 2000-2001.

פער הגילים והמעמד-הנאשם שהיה בשנות ה-40 לחייו בעת ביצוע העבירות, א' בגילאי 10-11 וב' בגילאי 4-6, פער הגילים ביניהם עצום. הנאשם שהוא דודן ניצל את מעמדו כדמות סמכותית ואת האמון הרב שנתנו בו המתלוננות כדי לבצע בהן את זממו. עוד ניצל את הלכידות המשפחתית, המורא והכבוד שרחשו לו המתלוננות כדי שאלו יעשו ככל שיבקש, הוא קרא להן לחדרו, איים על א' שלא תספר על מעשיו והמשיך לבצע את המעשים פעם אחר פעם ללא חשש שמי מהן תגלה את שעושה לה.

הנאשם ניצל את ההזדמנות שהמתלוננות שהו בביתו דרך קבע עם סיום המסגרת החינוכית ובחופשות. הנאשם שמר על המתלוננות בביתו במשך תקופות ארוכות, ללא שנכחו במקום מבוגרים נוספים.

הנאשם ניצל את האמון שרחשו לו בני המשפחה, לרבות רעייתו והורי המתלוננות, ואת ההזדמנויות הרבות שבהן שהה בביתו במחיצת המתלוננות וילדיו בלבד כדי לבצע בהן את זממו, ללא מאמץ וללא חשש.

העבירות בוצעו בשתי תקופות זמן, כלפי א' בשנים 1998-1999, וכלפי ב' בשנים 2000-2002. אין מדובר במעידה חד פעמית, אלא במעשים חוזרים ונשנים ומתוכננים, המעידים על כך שהנאשם בחר במודע ובכוונה לבצע שוב ושוב את העבירות. אף הבחירה במתלוננות ולא באחיותיהן לא הייתה אקראית. הנאשם ניצל את תמימותן ומופנמותן של המתלוננות, שהיוו עבורו טרף קל (ראו בעניין זה בהרחבה סעיף 48 להכ"ד).

רף חומרת המעשים המיניים ותדירותם גבוהים - הנאשם ביצע בא' ריבוי מעשים הכוללים נגיעות עם איבר מינו בחזה, שפשוף איבר מינו בישבנה ומריחת נוזל הזרע על גופה, את ב' ליטף בכל גופה, ליטף את איבר מינה מתחת לבגדיה והניח את ידה על איבר מינו מתחת לבגדיו, והניעו בתנועות אוננות, עוד נגע עם איבר מינו החשוף באיבר מינה ובבטנה, והיא, באותה עת, ילדה רכה בת 4-6 שנים. בהכרעת הדין קבענו, למען הזהירות, כי תדירות המעשים מצומצמת מזו שיוחסה לו בכתב האישום, והיא לכל הפחות 8 מקרים שונים, אך אין בכך כדי להקל מחומרתם. מדובר בריבוי מעשים מגונים קשים, בוטים ומשפילים בשתי קטינות אחיות. הנאשם לא הסתפק בכך, ואיים על א' כי תמות ולא תגלה את סודה, איומים קשים שנחרטו בנפשה וליוו אותה כצל כבד במהלך כל תקופת התבגרותה.

הנזק שנגרם למתלוננות כבד ובחלקו בלתי הפיך - בשורה ארוכה של פסקי דין עמד בית המשפט העליון על החומרה היתרה הגלומה בפגיעה בקטינים בני משפחה:

"קשה להפריז בסלידה ובפסול הטמונים בעבריינות מין בתוך המשפחה, הפוגעת בילדים ובילדות רכות בשנים, הנתונים לחסדם של בני המשפחה הבוגרים יותר -

פגיעה אשר עשויה להותיר צלקת בנפשם שייתכן שלא תרפא לעולם. ניצול זה של היחסים המשפחתיים חמור כל אימת שמדובר בבן משפחה שהוא בעל סמכות ובעל יחסי קרבה לנפגעי העבירה" (ע"פ 968/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 14, 22.3.21)

אף במקרה שפנינו מעשי הנאשם גרמו לשתי המתלוננות פגיעה קשה וטראומטית, שאותה הן נושאות עמן עד היום. מהתסקיר שהוגש עולה תמונת נזק קשה ומתמשכת, המתלוננות גדלו בצלן הכבד של הפגיעות בהן ואלו השפיעו על אישיותן ודרך התנהלותן ועל תפקודן השוטף במסגרות החיים השונות, הזוגית, החברתית והאישית. א' פיתחה אופי תלותי וחרדתי, סיפרה בעדותה ובתסקירה על הילדות שנגזלה ממנה, הפגיעה בדימוי העצמי והזלזול שהפגינו כלפיה בני משפחה. במשך תקופה ארוכה ניסתה לחשוף את סודה בפני בני משפחה והושתקה בבוטות, כשלנזק הישיר מהמעשים התווסף נזק משני שנבע מחוסר האמון והתעלמות של אימה ממצוקתה הקשה, ובהמשך, עם חשיפת המקרים. היא שילמה ועדיין משלמת מחיר כבד, אינה זוכה לתמיכת אימה ונותקה ממשפחתה המורחבת. אף ב' שילמה ומשלמת מחיר אישי ומשפחתי עצום. עורכת התסקיר העריכה כי הליך השיקום של המתלוננות יהיה ארוך וממושך, ספק אם הוא בר יאחוי. בצד זאת, ניתן להתרשם כי החשיפה המשותפת חיזקה את המתלוננות, אשר זוכות לתמיכה מבני זוגן ואחיותיהן.

על יסוד כל אלו מצאנו לקבוע כי מידת פגיעת מעשי הנאשם בערכים המוגנים היא **ברף גבוה ביותר**.

12. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים, נאשמים שהורשעו בריבוי עבירות מין נגד קטינים, נדונו לעונשי מאסר ממושכים שהם - כך נקבע - "**הדרך הטובה ביותר להקטין את התמריץ המיני המעוות ועמו את הפיתוי לבצע עבירות מן הסוג שבו עסקינן**" (ע"פ 4802/18 פלוני נ' מדינת ישראל, מפי כב' השופט שטיין, פסקה 35 (29.1.19)). מנעד הענישה במקרים מעין אלה רחב מטבע הדברים, ותלוי בין היתר בטיב העבירות, אופי המעשים, שכיחות המקרים ומספר הקורבנות (ע"פ 1859/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (23.12.20)).

בע"פ 3565/22 פלוני נ' מדינת ישראל (9.8.23) הורשע המערער לאחר שמיעת ראיות, בביצוע יותר משלוש עבירות של מעשים מגונים בבתו בת ה-13, שבוצעו לסירוגין במשך שנה. מעשיו כללו ליטופים באזורי גוף אינטימיים וליקוק איבר מינה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 6-11 שנות מאסר, וגזר עליו מאסר בן 9 שנים. בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע כי מדובר בעונש שאינו מחמיר (פסקה 26);

בע"פ 2647/21 פלוני נ' מדינת ישראל (21.8.22) הורשע המערער, לאחר שמיעת ראיות, בריבוי עבירות של מעשים מגונים באחייניתו הקטינה (בגילאים 12-14) ובאיומים. במספר הזדמנויות, ביצע במתלוננת מעשים מגונים הכוללים ליטוף גופה, הצמדת איבר מינו לאיבר מינה ונשיקות כשהוא עירום. עוד נהג פעמים רבות לאיים על הקטינה פן תגלה אודות מעשיו, אחרת יעשה לה "משהו גרוע יותר". בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 6-9 שנות מאסר. הנאשם ללא עבר פלילי נדון למאסר בן 7.5 שנים, ערעורו נדחה;

בע"פ 2581/19 פלוני נ' מדינת ישראל (4.12.19), ערעור וערעור שכנגד, במקרה זה הורשע מערער, לאחר שמיעת ראיות, במעשים מגונים בשתי קטינות, אחת מהן בת משפחה ונדון למאסר בן 5 שנים. מדובר במעשים מגונים ברף נמוך

מזה שבמקרה שבפנינו. בית המשפט העליון קבע שהעונש מקל יתר על המידה ולא נותן ביטוי לנזק שנגרם למתלוננות, קיבל את ערעור המדינה והעמיד את עונשו של הנאשם על 6.5 שנות מאסר, מבלי למצות את הדין;

בע"פ 3991/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (15.1.20), נדונו ערעור וערעור שכנגד, על עונשו של נאשם שהורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעשרות עבירות של מעשים מגונים בנכדתו, החל מהיותה בת 7-8 ובמשך שבע שנים. בהזדמנויות רבות, נגע הנאשם באיבר מינה, ליטף את גופה, חיכך את איבר מינו באיבר מינה כשלעיתים הגיע לפורקן, נישק אותה בפיה, נגע בשדיה ומצץ את פטמותיה. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 6-10 שנים. בהתחשב בהעדר הרשעות קודמות, גילו המתקדם (בעשור השמיני לחייו), בכך שטרם קיבל טיפול מתאים ובסיכון הנשקף ממנו, השית עליו בית המשפט המחוזי עונש בן 7 שנות מאסר. בית המשפט העליון דחה את ערעור הנאשם, קיבל את ערעור המדינה והחמיר את עונשו ל-9 שנות מאסר, שוב מבלי למצות את הדין;

בע"פ 2599/16 **פלוני נ' מדינת ישראל** (14.1.18) נדחה ערעור נאשם, שהורשע על פי הודאתו, בשלושה אישומים של עבירות מין שביצע בבנותיו. פרט להרשעתו במעשה סדום, יתר מעשיו דומים למקרה שבפנינו וכוללים התחככות באיבר מינו, ליטוף הגוף ואיבר מינו. נקבע מתחם עונש הולם אחד לכל האירועים הנע בין 12-17 שנים. בהתחשב בהודאתו, העדר הרשעות קודמות, עברו הצבאי ותרומתו לביטחון המדינה, נדון למאסר בן 15 שנים;

בע"פ 8290/16 **פלוני נ' מדינת ישראל** (28.11.17) נדון ערעור המערער וערעור שכנגד, המערער הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בשתי עבירות של מעשים מגונים בשתי קטינות, בתו ואחייניתו, ובניסיון לעבור עבירה כאמור. על פי האישום הראשון, ליטף הנאשם את בטנה של אחייניתו, בת 11-12, ואת גבה בסמוך לחזה. בהמשך, בעודו מכוסה בשמיכה הוריד את מכנסיו ושפשף את איבר מינו ומשך את ידה של אחייניתו בבקשה שתיגע בו אך היא התנגדה, וניסה להוריד את מכנסיה, תחתוניה וחולצתה. המתחם שנקבע למעשיו באישום זה נע בין 2-6 שנות מאסר. על פי האישום השני, בעוד בתו בת ה-9 ישנה, חשף הנאשם את איבר מינה וליקק אותו. המתחם שנקבע למעשיו באישום זה נע בין 3-7 שנות מאסר. הנאשם בעל עבר פלילי נדון למאסר בן 44 חודשים. ערעור המדינה התקבל ועונשו הוחמר ל-64 חודשי מאסר;

בע"פ 8317/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (29.9.16) הורשע המערער, על פי הודאתו, בביצוע מספר עבירות של מעשים מגונים בבתו הבכורה שהייתה בגילאים 14-16. המערער ביצע מעשים בבתו מעשים מגונים ברף גבוה, בחלק מהמקרים נקט בכוח. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 5-9 שנות מאסר. בהתחשב בנכותו הנפשית ועברו הפלילי, נדון למאסר בן 6 שנים, ערעורו נדחה;

בע"פ 2251/14 **פלוני נ' מדינת ישראל** (12.2.15) הורשע המערער, על פי הודאתו, בריבוי עבירות מין במשפחה. המערער נשוי לאחות אמה של המתלוננת ומבוגר ממנה בכחמישים שנים. מאז שהייתה בת 7, ובמשך כחמש שנים, נהג המתלונן לגעת וללטף את גופה, למשש את חזה ואת איבר מינה, לנשקה על פיה וללקק ולמצוץ את חזה, נגע באיבר מינה ובישבנה, במספר מקרים נגע באיבר מינו בנוכחותה. במקרים אחרים חיכך את איבר מינו בישבנה. נקבע מתחם ענישה הנע בין 6-9 שנות מאסר בפועל. בהתחשב בנטילת אחריות (פורמלית) וחסכון בעדות הקטינה, נדון למאסר בן 7.5 שנים; בית המשפט העליון דחה את הערעור.

בע"פ 3934/12 פלוני נ' מדינת ישראל (18.2.13), הורשע המערער, על פי הודאתו, בשש עבירות מעשים מגונים בבתו הקטינה שבוצעו לאורך כשלוש שנים. בשני מקרים נכנס בלילה למיטת בתו, נצמד אליה וחיך את איבר מינו בה תוך שהוא נוגע באיבר מינה. בארבעה מקרים נוספים חיבק את בתו בעודו עירום, נישק אותה, נגע באיבר מינה והביאה לנגוע באיבר מינו. המערער ללא עבר פלילי, חשף מיוזמתו את ביצוע העבירות, שירת בתפקידים ביטחוניים ותרם לביטחון המדינה, נדון למאסר בן 8 שנים, ערעורו נדחה;

בתפ"ח (מח' נצרת) 54502-12-20 מדינת ישראל נ' פלוני (12.9.21), בנסיבות המזכירות את המקרה שבפנינו, הורשע נאשם, על פי הודאתו, בריבוי עבירות של מעשה מגונה בנסיבות אינוס באחייניתו בת ה-11.5, במשך כשנה. הנאשם, נהג להפשיט את הקטינה, ובעודה עירומה נישק אותה בחזה ונגע בירכיה ובאיבר מינה. בנוסף, נהג להתפשט ולחכך את איבר מינו בגופה העירום, לעיתים נגעה הקטינה באיבר מינו על פי הוראתו, בחלק מהמקרים הגיע לפורקן בנוכחותה או בסמוך אליה. בחלק מהמקרים נישק את איבר מינה, הקרין בפניה סרטים פורנוגרפיים והצמיד את איבר מינו החשוף לפניה. נקבע מתחם ענישה הנע בין 4.5-8 שנות מאסר. הנאשם, יליד 1962, ללא הרשעות קודמות, הודה מיד, הביע צער וחרטה על מעשיו, נדון למאסר בן 5.5 שנים.

13. עיינו בפסיקה שהגישה ההגנה אך לא מצאנו כי היא רלוונטית לענייננו. בתפ"ח (ב"ש) 69430-07-20 מדינת ישראל נ' פלוני (2.5.22) הורשע נאשם, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של מעשים מגונים בשני קטינים בני משפחה, ונדון למאסר קצר בן 24 חודשים. בית המשפט מצין כי ברקע ההסדר המקל עמדו קשיים ראייתיים, נכונות הנאשם להודות בשלב השימוע, נטילת האחריות ופנייתו לקבלת טיפול מיני ייעודי. ערעורו נדחה (ע"פ 3692/22 פלוני נ' מדינת ישראל (2.10.22)).

14. לאחר שבחנו את כלל השיקולים, בהינתן טיב מעשי הנאשם, הפגיעה בערכים המוגנים ברף הגבוה ומדיניות הענישה הנוהגת, **אנו קובעים מתחם ענישה לכל אישום לבדו הנע בין 6-9 שנות מאסר.**

גזירת העונש המתאים לנאשם

15. הנאשם, כיום בן 64. ללא הרשעות קודמות, ניהל במשך שנים רבות אורח חיים תקין, עבד כ-30 שנים במפעל בתחום תעשיות מזון. הנאשם היה עצור לראשונה בחייו כחודש ימים, מאז שחרורו ובמשך תקופה ממושכת מצוי בתנאים מגבילים. במסגרת טיעוני ההגנה נטען כי מתמודד עם בעיות רפואיות, ממסמך רפואי שהוגש עולה כי סובל ממחלת סכרת ולפני מספר חודשים לקה באירוע מוחי. מעדות בנותיו של הנאשם, ניכר כי פתיחת התיק וחשיפת המקרים השפיעו לרעה על הקשר בתוך המשפחה הגרעינית והמורחבת.

16. ב"כ הנאשם ביקשה ליתן לחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות משקל משמעותי לקולא. לטענתה, עתירה זו מתיישבת עם הנחיית פרקליט המדינה בה נקבע כי חלוף זמן רב עשוי להשפיע באופן משמעותי על רמת הענישה. כזכור, המתלוננות הגישו תלונה כנגד הנאשם זמן רב לאחר מועד ביצוע המעשים ובחלקם מעבר לתקופת ההתיישנות ובתוך תקופת ההתיישנות המיוחדת הקבועה בסעיף 354 לחוק. במסגרת הכרעת הדין התייחסנו בהרחבה לנסיבות של א' בעיקר לגלות את סודה, חרף איומי הנאשם, כבר בשלבים מוקדמים יותר, לאימה ולאחיותיה ולכך שזכתה להתעלמות והושתקה ע"י אימה במשך שנים רבות. אלמלא החשיפה המשותפת של המתלוננות ותמיכת האחיות, ספק אם מי מהן היו מגלות את סודן וזכות לספר את סיפורן.

אף בפסיקה נקבע כי לשיקול חלוף הזמן אין משקל משמעותי בגזירת עונשם של עברייני מין (ע"פ 6092/10 פלוני נ' מדינת ישראל (18.7.12)).

17. עיון בהנחיית פרקליט המדינה מס' 2.21 - 'שיקולי העמדה לדין וענישה בעבירות מין בקטין שנקבעה לגביהן תקופת התיישנות מיוחדת' מעלה כי אכן, בתנאים מסויימים, סבורה המאשימה כי יש מקום להקל בעונשו של נאשם שהוגש כנגדו כתב אישום בחריגה מתקופת ההתיישנות (סעיף 14). אלא שמדובר במקרים מיוחדים, בהם מגלה הנאשם חרטה כנה על מעשיו, מודה ומתחרט וכן שלאחר חשיפת המעשים, עושה מאמץ לסייע ולהקל על נפגע העבירה ופועל ככל שניתן לתיקון הנזק שגרם. המקרה שבפנינו אינו נופל בגדרם של מקרים מיוחדים אלו, הנאשם אינו מודה במיוחס לו, כל שכן לא הביע חרטה עליהם או פעל לתיקון הנזק הרב שגרם למתלוננות ולמשפחה המורחבת. לכך נוסף, כי הנאשם ביצע את המעשים במשך תקופה ממושכת, תחילה בא' ולאחר הפסקה גם בב' ואין מדובר במקרה חד פעמי. זאת ועוד, הנחיית פרקליט המדינה מחייבת את מייצגי המדינה בערכאות - לא את בית המשפט.

לצד זאת, אין להתעלם מחלוף הזמן הרב ממועד ביצוע המעשים, של למעלה מ-20 שנה, ובעיקר שמאז לא הסתבר שוב והתנהל באופן תקין.

18. הנאשם הכחיש באופן גורף את ביצוע המעשים, והורשע לאחר שמיעת ראיות. זו אכן זכותו אך לא ניתן לזקוף לטובתו חסכון בעדות המתלוננות, נטילת אחריות והבעת חרטה. הנאשם עודנו כופר באשמה ולא מביע כל אמפתיה למתלוננות. לא רק הוא, כך כל משפחתו הוקיעה את המתלוננות וניתקה עימן קשר. זהו המקום לציין, כי בעבירות מין במשפחה ניתן משקל נכבד, יותר מברגיל, להכרה באחריות לנזק שנגרם, הנושאת עימה חשיבות רבה גם לתהליך שיקומם של נפגעי העבירה (ראו ע"פ 4095/18 פלוני נ' מדינת ישראל, 6.1.21). אף במקרה שבפנינו ייחסו המתלוננות להכרה בפגיעה בהן משקל רב, ב' אף סיפרה בעדותה כי אילו הנאשם היה מודה בפניה על המעשים שביצע בה, לא הייתה ניגשת להתלונן (סעיף 51 להכ"ד).

19. **לסיכום**, בהינתן חומרת מעשיו, האינטרס הציבורי לגמול הולם, שיקולי הרתעת היחיד והרבים היה ראוי למקם את עונשו במרכז מתחם הענישה. נתנו משקל נכבד לגילו, העדר עבר פלילי, מצבו הבריאותי וחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות ומצאנו למקם את עונשו בחלקו התחתון של כל אחד מהמתחמים שקבענו, תוך גזירת עונש כולל אחד, לצד ענישה נלווית של מאסר מותנה ופיצוי.

20. **אשר לפיצוי המתלוננות** - כידוע, הפיצוי הקבוע בסעיף 77 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, הוא פיצוי אזרחי במהותו ותכליתו שיפוי הנפגע על הנזק והסבל שנגרמו לו. מדובר בפיצוי ראשוני בלבד, הנפסק בהתאם להתרשמותו והערכתו של בית המשפט, על-פי נתונים המובאים בפניו בלא הוכחת נזק מדויקת. עוד נקבע כי בקביעת גובה הפיצוי אין להתחשב ביכולתו הכלכלית של הנאשם (ראו, למשל, ע"פ 1287/14 פלוני נ' מדינת ישראל (5.8.15); ע"פ 6882/14 פלוני נ' מדינת ישראל (11.11.15)). מעשי הנאשם זרעו הרס וחורבן בחיי המתלוננות והמשפחה כולה והטביעו בהן את חותמם הקשה. המתלוננות זקוקות

לטיפול לצורך שיקומן ובפיצוי שיושת על הנאשם יהיה כדי לסייע להן להשקיע בשיקומן ובטיפול בעצמן. לפיכך, מצאנו להשית על הנאשם פיצוי משמעותי לכל אחת מהמתלוננות, כפי טענת המאשימה.

21. אשר על כן, אנו גוזרים על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. **11 שנות מאסר בפועל**, בניכוי ימי מעצרו החל מיום 25.3.21 ועד ליום 21.4.21.
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר כל עבירת מין מסוג פשע.
- ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר כל עבירת מין מסוג עוון.
- ד. פיצוי בסך ₪ 75,000 לכל אחת מהמתלוננות. הפיצוי יופקד במזכירות בית המשפט ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.6.24, ויועבר למתלוננות על פי פרטים שתמסור המאשימה.
- ה. הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית מעצר הדירים ביום 1.4.24 עד השעה 10:00. לצורך הבטחת התייצבותו תעמודנה הערביות שנקבעו בהליך המעצר הנלווה, עם תחילת ריצוי המאסר יושבו למפקיד.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, ט' אדר א' תשפ"ד, 18 פברואר 2024, בנוכחות הצדדים.

מרב גרינברג, שופטת

מיכאל קרשן, שופט

עמי קובו, שופט, סגן הנשיאה